

Behovsbedömning tillhörande planprogram för stadens norra entré

Samrådstitid: 2018-03-26 - 2018-04-23

INLEDNING

I enlighet med bestämmelserna i Plan- och bygglagen, Miljöbalken och förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar ska planer och program som antas leda till en betydande miljöpåverkan miljöbedömas. För detaljplaner och program ska behovet av en miljöbedömning utredas i det enskilda fallet genom en så kallad *behovsbedömning*.

BESKRIVNING AV PROGRAMFÖRSLAGET

I planprogrammet för stadens norra entré behandlas Söderköpings nya infartsmiljö. Syftet med programmet är att ta ett helhetsgrepp kring området och ange riktlinjer för platsens utveckling efter det att E22 fått en ny sträckning. Den övergripande visionen är att det norra infartsområdet ska utvecklas till en attraktiv och inbjudande entré till staden. Inriktningen i programförslaget är att flytta fram gränsen för mötet med staden och skapa en variationsrik miljö som är välkomnande och ger en bild av vad Söderköping har att erbjuda. En funktionsblandad bebyggelse förespråkas där olika användningar samsas om utrymmet och drar nytta av varandra. I förslaget ligger även fokus på att skapa nya mötesplatser och framhäva de blågröna värden som finns inom området, samt förstärka kopplingen mellan dem.

FÖRENLIGHET MED ÖVERSIKTSPLANEN

För området gäller ”Översiktsplan för Söderköpings kommun 2015-2030”, antagen av Kommunfullmäktige 2015-11-04 § 113. En utveckling av det norra infartsområdet innebär möjligheter för staden att växa sammanhållet, vilket bedöms ligga i linje med intentionerna i gällande översiktsplan. I översiktsplanen är programområdet utöver vägreservat utpekad som utredningsområde för verksamheter och bostäder. Platsen pekas ut som porten till Söderköping där stadsmiljön ska gestaltas.

KONSEKVENSER

Konsekvenser för stadens helhet

Den planerade sträckningen av E22 väster om Söderköping skapar nya förutsättningar att utveckla staden. Möjligheten att öka bostadsbyggandet i Söderköping med anledning av den nya infrastrukturen anses bidra till att tillvarata statliga investeringar på ett ändamålsenligt sätt.

Ekologisk hållbarhet

I programförslaget läggs stor vikt vid att förbättra förutsättningarna för

gång- och cykeltrafiken inom området och stärka dess konkurrenskraft gentemot bilen. Programmet skapar även förutsättningar för att på sikt kunna minska andelen tung trafik genom staden.

Ett genomförande av planförslaget innebär att en begränsad del jordbruksmark väster om ny E22 tas i anspråk för bland annat verksamhetsändamål. I övrigt bedöms ett genomförande av programförslaget inte ge några betydande ekologiska konsekvenser. Inom området finns inga naturvärden upptagna i det kommunala naturvårdsprogrammet. Förslaget bedöms inte heller resultera i att några miljö kvalitetsnormer överskrids.

Social hållbarhet

Programområdet, som idag präglas av utspridda, storskaliga byggnadsvolymer och med ett gaturum anpassat efter bilens framkomlighet, föreslås kompletteras med ny bebyggelse och få en mer stadsmässig karaktär. En förtätning av staden ökar möjligheterna till levande och intressanta stadsmiljöer där människor kan mötas. En utveckling av friluftslivet kring kanalen, bra gång- och cykelvägar, rekreationsstråk och parker kan också bidra till en förbättrad folkhälsa och välmående.

Ekonomisk hållbarhet

Mark för nya bostäder, verksamheter och handels- och kontorslokaler ger möjlighet för staden att växa. Genom att framhäva Söderköping som en stad med ett spännande utbud av boendemiljöer i kombination med tillgången till rekreationsområden samt natur- och kulturmiljöer kan människor och företag lockas att flytta hit och bidra till en ekonomisk utveckling. Genomförandet av förslaget är initialt förenat med stora kommunala investeringar i infrastruktur och allmänna platser. Sådana strategiska samhällsinvesteringar behöver till största del bekostas av skatteintäkter, men de kommunala investeringar som krävs förväntas ha positiva samhällsekonomiska effekter. Ett genomförande av förslaget erfordrar även att kommunen köper eller byter till sig mark i strategiskt viktiga lägen.

SLUTSATSER OCH STÄLLNINGSTAGANDEN

Programförslaget förväntas inte orsaka någon betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning behöver därför inte upprättas. Behovet av att genomföra en miljöbedömning längre fram under planprocessen, i samband med framtagandet av detaljplaner, kan dock inte uteslutas.

För bedömning av påverkan, se bifogad checklista.

Checklista för behovsbedömning

Programmets påverkan bedöms utifrån tre kategorier: ”ja”, ”ev.” (eventuellt) och ”nej”. Kategorin ”eventuellt” syftar på att det finns en osäkerhet kring vilken miljöpåverkan programmet kan medföra enskilt betraktat och/eller sammanvägt med omgivande faktorer.

Behovsbedömning	Ja/Ev/ Nej	Kommentar
Måluppfyllelse: Strider planen mot ...? <ul style="list-style-type: none">– Gällande planer och program– Miljömål (nationella och lokala)– Riksintressen (se även Naturvård, Kulturmiljö och Friluftsliv)	Nej	<p>För området gäller <i>Översiktsplan för Söderköpings kommun 2015-2030</i>, antagen av Kommunfullmäktige 2015-11-04 § 113. En utveckling av det norra infartsområdet innebär möjligheter för staden att växa sammanhållet, vilket bedöms ligga i linje med intentionerna i gällande översiktsplan.</p> <p>Inom programområdet finns tio stycken gällande stads- eller detaljplaner. Genomförandetiden har löpt ut för samtliga planer utom en. Majoriteten av de gällande stads- och detaljplanerna inom området medger ”småindustri”. Ett genomförande av programförslaget förutsätter att nya detaljplaner tas fram.</p> <p>Området bedöms kunna utvecklas enligt förslaget utan negativ påverkan på miljömålen. Riksintressen som finns inom och i anslutning till programområdet bedöms inte påverkas.</p>
Påverkas landskapsbild (stadsbild, landskapsbild)? <ul style="list-style-type: none">– In- och utblickar– Historiska samband	Ja	<p>Utgångspunkten i programmet är att skapa ett bättre möte med staden. Programområdet ska enligt förslaget omvandlas från ett storskaligt och utspritt verksamhets- och handelsområde till en stadsmässig och variationsrik entrémiljö. Utvecklingsförslaget innebär en naturlig förlängning av innerstaden.</p>

		<p>Stadsbilden bedöms således påverkas positivt till följd av programförslaget. Det är dock viktigt att nya byggnader och bullerskydd av olika slag anordnas och placeras så att de inte skärmar av inblickar mot staden eller skymmer viktiga landmärken.</p> <p>I programmet föreslås en yta för trafiknära service väster om ny E22, i anslutning till den norra trafikplatsen. Landskapsbilden påverkas här i den bemärkelsen att delar av tidigare oexploaterade områden tas i anspråk för bebyggelse. En utgångspunkt i förslaget är att endast en begränsad del av jordbruksmarken och den öppna dalgången tas i anspråk för bebyggelse. Området pekas ut i syfte att möjliggöra en omlokalisering av några av de verksamheter som idag ligger centralt i staden.</p> <p>Intill kanalen pekas ett större område ut som öppet landskap/aktivitetsyta. Den föreslagna användningen bidrar till att bibehålla den öppna dalgången längs Göta kanal och de vidsträckta vyerna som utgör en visuellt betydelsefull del av Söderköpings omgivning.</p>
<p>Påverkas naturmiljö/naturvård (inkl biologisk mångfald)?</p> <ul style="list-style-type: none">– Riksintresse för naturvård– Natura 2000-område– Naturreservat/Naturskydd– Strandskydd– Rödlistade arter– Annan värdefull natur	<p>Ja (endast strand-skydd)</p>	<p>Göta kanal och Lillån omfattas av strandskydd. Strandskyddsområdet är 100 meter från strandlinjen. För de delar av programförslaget som ligger inom strandskyddat område behöver strandskyddet prövas på nytt i detaljplanarbetet. Allmänhetens tillgång till vattenområdena och goda livsvillkor för växt- och djurlivet ska fortsatt säkerställas.</p> <p>Inga naturvärden upptagna i det kommunala naturvårdsprogrammet finns inom avgränsningen för programmet. Inom området finns flera alléer som omfattas av det</p>

		<p>generella biotopskyddet. Alléerna utgör viktiga miljöer för den biologiska mångfalden. Befintliga alléer föreslås byggas vidare på och bedöms inte påverkas negativt till följd av programförslaget.</p> <p>I övrigt bedöms programmet inte medföra någon betydande påverkan på ovan angivna punkter.</p>
<p>Påverkas rekreation och friluftsliv?</p> <ul style="list-style-type: none">- Riksintresse för friluftsliv- Befolkning- Grönstruktur	Ja	<p>Friluftslivet och möjligheten till rekreation bedöms påverkas positivt till följd av programförslaget, bland annat genom:</p> <ul style="list-style-type: none">- Förbättrad tillgänglighet längs kanalen genom akveduktlösning.- Fler rekreativstråk som binder samman olika mötesplatser och knutpunkter med kanalmiljön.- Befintliga blå och gröna värden framhävs och förstärks.
<p>Påverkas kulturmiljö/kulturarv?</p> <ul style="list-style-type: none">- Riksintresse för kulturmiljö- Kulturresevat- Fornlämningar- Byggnadsminne- Kulturminnesvård- Annan värdefull kulturmiljö	Nej	<p>Inom programområdet förekommer ett fåtal kända fornlämningar. Utmed Norrköpingsvägen finns en milstolpe dokumenterad. Utöver detta finns en karpdamm och en alnsten dokumenterade. Den användning som föreslås bedöms kunna anpassas så att inga fornlämningar påverkas eller skadas.</p> <p>Omgivningen kring Göta kanal utgör riksintresse för kulturmiljövården. Tillgängligheten till Göta kanal liksom upplevelsen av kanalmiljön bedöms påverkas positivt av förslaget. I programområdets norra del, intill Göta kanal, föreslås en ny signaturbyggnad med plats för publika funktioner. Signaturbyggnaden bör anpassas till riksintresset så att</p>

		<p>riksintresset utvecklas utifrån dess kulturhistoriska uttryck.</p> <p>I öster gränsar programområdet till riksintresse för Söderköpings stad. Stadens siluett är en viktig del i riksintressets värde och bör tas hänsyn till vid utformning och placering av tillkommande bebyggelse inom området.</p> <p>Programförslaget bedöms inte ha någon negativ påverkan på övriga punkter.</p>
Påverkas omgivande miljö? – Mark, luft, vatten, klimat	Nej	I detta skede bedöms inte förslaget medföra någon betydande påverkan på omgivande miljö.
Motverkar planen hushållning av naturresurser och andra resurser? – Mark, vatten, materiella resurser m.m. – Transporter, kommunikationer, energi m.m.	Nej	Området bygger vidare på befintliga strukturer och ses som en naturlig del för staden att växa sammanhållet, samtidigt som befintlig och planerad ny infrastruktur kan nyttjas på ett ändamålsenligt sätt. Programförslaget bedöms därför medföra en långsiktig god hushållning av mark, vatten och andra resurser.
Finns risker för hälsa och säkerhet, uppstår störningar från omgivningen eller ger planen upphov till störningar? – Buller/vibrationer – Föroreningar (mark, luft, vatten) – Överskrids miljökvalitetsnormer?	Ev.	<p>Programområdet ligger i ett exponerat läge omgivet av storskalig infrastruktur. Enligt genomförd bullerutredning beräknas inte riktvärdet för den ekvivalenta ljudnivån att överskridas i någon större utsträckning inom programområdet.</p> <p>Bullerskyddsåtgärder bedöms dock krävas för att åstadkomma en god ljudmiljö inom området.</p> <p>Inom programområdet finns uppgift om fem potentiellt förorenade områden (ej riskklassade), samtliga belägna inom fastigheter på Norrports verksamhetsområde. Vid kommande planläggning i området behöver föroreningssituationen utredas vidare</p>

		<p>genom miljötekniska undersökningar, åtgärdsutredningar och riskbedömningar.</p> <p>Programmet bedöms inte resultera i att några miljökvalitetsnormer överskrids.</p>
Finns det risker för...? <ul style="list-style-type: none">– Översvämning– Erosion– Skred	Ev.	<p>Programområdet utgör en lågpunkt i staden och riskerar, enligt framtagna skyfallsmodellering, att drabbas av översvämningar vid kraftiga regn. På grund av översvämningsrisken är det viktigt att skapa fördröjningsmagasin och ytor som kan ta upp eller tillfälligt magasinera vatten vid stora nederbördsmängder.</p> <p>I programmet föreslås att två dagvattendammar skapas inom området i syfte att fördröja dagvattenflöden och rena dagvattnet. Det parkstråk som föreslås längs Lillån kan utgöra en del i det lokala omhändertagandet av dagvatten. Parkstråket bör därför planeras så att ytan kan tillåtas översvämmas för att hindra vatten från att nå omgivande bostads- och verksamhetsbebyggelse.</p> <p>Dagvattenhanteringen och översvämningsrisken behöver utredas mer ingående i kommande detaljplanearbete.</p> <p>Generellt är de geotekniska förhållandena i Söderköping relativt svåra, varför noggranna undersökningar bör göras i detaljplaneskedet för att säkerställa att inga risker föreligger.</p> <p>Riskerna är idag svåra att bedöma och beror på hur man väljer att utforma specifika lösningar. Riskerna och behovet av skyddsåtgärder behöver utredas vidare i detaljplaneskedet.</p>

Samlad bedömning: Kommer planprogrammet att leda till betydande miljöpåverkan?	Nej	<p>Enskilt sett bedöms programmets genomförande kunna innebära vissa negativa effekter men sammantaget bedöms dessa (utifrån nuvarande vetenskap) inte leda till en sådan betydande miljöpåverkan som avses i Miljöbalken 6 kap. Den enskilda påverkan av vissa aspekter är idag svåra att bedöma eftersom påverkan avgörs beroende på hur man väljer att utforma specifika lösningar, vilket är frågor som inte hanteras i programmet. Av denna anledning kan behovet av att genomföra en miljöbedömning längre fram under planprocessen (i samband med framtagandet av detaljplaner) inte uteslutas. Om fortsatta utredningar i det efterkommande detaljplanarbetet påvisar behovet av att studera planförslagets konsekvenser närmare kommer en miljöbedömning att genomföras.</p> <p>Den samlade bedömningen är att intentionerna i programmet och den markanvändning som föreslås inte medför en betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning av programmet är således inte nödvändig och en särskild miljökonsekvensbeskrivning behöver inte upprättas.</p>
--	-----	---

Medverkande

Ellen Jacobsson
Planarkitekt

Linda Gustafsson
Plan- och bygglovschef